

Nr 65

LANDSKAPSFÖRORDNING

om fritidsbåtars säkerhets- och miljökrav

Utfärdad i Mariehamn den 3 november 2005

Med stöd av 7 § i landskapslagen (2003:32) om fritidsbåtar stadgas¹⁾:

1 §

Syfte

Föreskrifterna i denna förordning meddelas med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/44/EG.

2 §

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) fritidsbåt: varje båt avsedd för sport- och fritidsändamål, oavsett typ och framdrivningssätt, med en skrovlängd på 2,5 m–24 m, mätt enligt den harmoniserade standarden; den omständigheten att samma båt kan användas för charterverksamhet eller för fritidsbåtutbildning hindrar inte att den omfattas av denna förordning när den släpps ut på gemenskapsmarknaden för fritidsändamål.

b) vattenskoter: farkost vars längd understiger 4 m med en förbränningsmotor med ett vattenjetaggregat som främsta drivkälla och som utformats för att framföras av en eller flera personer som sitter, står eller står på knä på farkosten snarare än befinner sig i den.

c) framdrivningsmotor: alla förbränningsmotorer avsedda för framdrivning som arbetar enligt ottoprincipen eller med kompressions-

tändning, inbegripet tvåtakts eller fyrtakts inombordsmotorer, motorer med inu-drev, med eller utan inbyggt avgassystem och utombordsmotorer.

d) omfattande motorförändringar: ändringar i en motor som

- kan leda till att avgaserna från motorn överstiger de gränsvärden som fastställs i bilaga 1.B, med undantag för rutinmässigt byte av motordelar som inte ändrar sammansättningen på motorns avgaser, eller
- ökar motorns nominella effekt med mer än 15 %.

e) omfattande ombyggnad: sådan ombyggnad av en båt som

- ändrar båtens framdrivningssätt,
- innebär en omfattande motorförändring,
- ändrar båten i sådan utsträckning att den bedöms vara en ny båt.

f) framdrivningssätt: den mekaniska metod genom vilken en båt drivs, i synnerhet mekaniska drivsystem baserade på propellrar eller vattenjet.

g) motorfamilj: tillverkarens gruppering av motorer som genom sin konstruktion förväntas ha likartade egenskaper vad gäller avgasutsläpp och som uppfyller de krav som uppställs för avgasutsläpp i denna förordning.

h) tillverkare: varje fysisk eller juridisk person som konstruerar och tillverkar en produkt som omfattas av denna förordning eller som låter konstruera och/eller tillverka en sådan produkt för att själv släppa ut den på marknaden.

i) representant: en fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som erhåll-

¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG, EGT L 164, 30.6.1994, s. 15

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/44/EG, EGT L 214, 26.8.2003, s. 18

lit skriftlig fullmakt från tillverkaren att handla på dennes vägnar beträffande frågor som rör dennes förpliktelser enligt denna förordning.

j) harmoniserad standard: en teknisk specifikation antagen av CEN eller CENELEC i överensstämmelse med en uppmaning av EG-kommissionen och vars referens är offentliggjord i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

3 §

Tillämpningsområde

Följande omfattas av denna förordning:

- 1) När det gäller utformning och konstruktion
 - a) fritidsbåtar och delvis färdigställda båtar,
 - b) vattenskotrar,
 - c) den utrustning som anges i bilaga 2, när den släpps ut på gemenskapsmarknaden separat och när den är avsedd att installeras.
- 2) När det gäller avgasutsläpp
 - a) de framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras i fritidsbåtar eller på vattenskotrar,
 - b) de framdrivningsmotorer som är installerade på eller i dessa farkoster när de genomgår "omfattande motorförändringar".
- 3) När det gäller buller
 - a) fritidsbåtar som drivs av motorer med in-drev utan inbyggt avgassystem eller inombordsmotorer,
 - b) fritidsbåtar som drivs av motorer med in-drev utan inbyggt avgassystem eller inombordsmotorer och som genomgår omfattande ombyggnad och därefter släpps ut på gemenskapsmarknaden inom fem år efter ombyggnaden,
 - c) vattenskotrar,
 - d) utombordsmotorer och motorer med in-drev med inbyggt avgassystem, avsedda att installeras i fritidsbåtar.
- 4) För de produkter som avses i punkterna 1 b), 2 och 3 skall bestämmelserna i denna förordning endast tillämpas från och med den tidpunkt då de för första gången släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk efter det datum då denna förordning trädde i kraft.

4 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna förordning gäller inte

- 1) utformning och konstruktion av
 - a) båtar avsedda endast för tävlingsbruk, inbegripet roddtävlingsbåtar och övningsroddbåtar som betecknas så av tillverkaren,
 - b) kanoter och kajaker, gondoler och vattencyklar,
 - c) vindsurfingbrädor,
 - d) surfingbrädor, inklusive motordrivna surfingbrädor,

e) veteranbåtar i original och individuellt byggda kopior av veteranbåtar konstruerade före 1950, byggda huvudsakligen av ursprungligt material och betecknade som sådana av tillverkaren,

f) experimentbåtar, såvida de inte därefter släpps ut på gemenskapsmarknaden,

g) båtar byggda för eget bruk, förutsatt att de därefter under en femårsperiod inte släpps ut på gemenskapsmarknaden,

h) båtar som är särskilt avsedda för att ha besättning och befodra passagerare kommersiellt, utan att det påverkar tillämpningen av 3 § a), särskilt sådana som avses i rådets direktiv 82/714/EEG om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfart, oavsett antalet passagerare,

i) undervattensbåtar,

j) svävare,

k) bärplansbåtar,

l) ångbåtar med yttre förbränning som drivs med kol, koks, ved, olja eller gas.

2) avgasutsläpp från

a) framdrivningsmotorer som är installerade i, eller särskilt avsedda att installeras i båtar som avses i 1a), 1f) eller 1h) - 1k) punkten

b) originalexemplar och individuellt byggda kopior av gamla framdrivningsmotorer, som är baserade på en konstruktion från före 1950, som inte tillverkas i serier och som är installerade i sådana båtar som avses i punkt 1e) eller 1g) punkten, eller

c) framdrivningsmotorer byggda för eget bruk, förutsatt att de därefter under en femårsperiod inte släpps ut på marknaden.

3) buller från båtar som avses i 1a eller 1f) - 1k) punkten.

5 §

Väsentliga krav för marknadsföring och ibruktagande

De produkter som avses i 3 § får släppas ut på marknaden och tas i bruk för avsedda ändamål endast om de inte äventyrar säkerheten och hälsan för personer, egendom eller miljön när de är korrekt byggda och underhållna. Produkterna skall uppfylla de väsentliga krav avseende säkerhet, hälsa, miljö- och konsumentskydd som föreskrivs i bilaga 1.

Produkter som har konstruerats, prövats och märkts i enlighet med harmoniserad standard anses ha uppfyllt kraven i bilaga 1.

6 §

CE-märkning

Följande produkter skall bära en CE-märkning om överensstämmelse enligt bilaga 4 när de släpps ut på marknaden:

a) Fritidsbåtar, vattenskotrar och den utrustning som anges i bilaga 2 och som anses uppfylla de motsvarande väsentliga krav som anges i bilaga 1.

b) Utombordsmotorer som anses uppfylla de väsentliga krav som anges i bilaga 1.B och 1.C.

c) Motorer med inu-drev och inbyggd avgassystem som anses uppfylla de väsentliga krav som anges i bilaga 1.B och 1.C.

CE-märkningen skall framträda på ett väl synligt, lättläst och beständig sätt på fritidsbåten enligt punkt 2.2 i bilaga 1, och på den utrustning som anges i bilaga 2 och/eller på dess förpackning. CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret på det anmälda organ som ansvarar för tillämpningen av de förfaranden som avses i bilagorna 9 - 12 och 16.

Andra märkningar eller inskriptioner på fritidsbåten eller dess utrustning som kan vilseleda tredje man med avseende på betydelsen eller utformningen av CE-märkningen får inte användas.

När de produkter som anges i 2 § omfattas av andra direktiv som rör andra aspekter och som även de föreskriver CE-märkning skall märkningen visa att sådana produkter även uppfyller bestämmelserna i dessa andra direktiv. Skulle emellertid ett eller flera av dessa direktiv tillåta tillverkaren att under en övergångstid välja vilket förfarande han skall tillämpa, skall CE-märkningen visa att produkterna uppfyller bestämmelserna endast i de direktiv som tillämpas av tillverkaren. Om så är fallet, skall kraven i dessa direktiv, offentliggjorda i Europeiska gemenskapernas officiella tidning, anges i de handlingar, meddelanden eller instruktioner som krävs i direktiven och som åtföljer sådana produkter.

7 §

Delvis färdigställda båtar

Delvis färdigställda båtar får släppas ut på marknaden om tillverkaren eller tillverkarens representant inom gemenskapen eller den person som ansvarar för utsläppandet på marknaden i enlighet med punkt a) i bilaga 3 försäkrar att den delvis färdigställda båten uppfyller de väsentliga krav som är tillämpliga på detta konstruktionsstadium och att den är avsedd att färdigställas av andra.

8 §

Utrustning till fritidsbåtar

Utrustning som anges i bilaga 2 får släppas ut på marknaden och tas i bruk endast om den har försetts med CE-märkning som avses i bilaga 4. CE-märkningen är en bekräftelse på att utrust-

ningen uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven och är avsedd att ingå i fritidsbåtar i enlighet med försäkran som avses i punkt b) i bilaga 3 från tillverkaren eller tillverkarens representant inom gemenskapen eller, i fråga om införsel från riket eller import från tredje land, den person som ansvarar för utsläppandet i landskapet.

9 §

Fritidsbåtens basutrustning

I en fritidsbåt som är försedd med motor eller i en över fem meter lång segelbåt skall då den används finnas följande utrustning:

1) för var och en som befinner sig i båten en räddningsväst, ett flytplagg eller en räddningsdräkt som till sin storlek och bärformåga passar personen,

2) en länsump eller något annat redskap för tömning av båten,

3) åror eller paddel i båtar som går att ro eller paddla och i alla fritidsbåtar ett för båtens storlek lämpligt ankare med lina, samt

4) en godkänd handbrandsläckare av klass AB eller ABE med minst två kilogram släckningsmedel, dock endast om fritidsbåten har en inombordsmotor eller en utombordsmotor på mer än 25 kilowatt eller är utrustad med spis, värmare eller någon annan anordning med öppen låga.

Dessutom skall de produkter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk åtföljas av ägarens instruktionsbok och en försäkran om överensstämmelse som bestäms i bilagorna 1 och 15.

10 §

Utställningar

Produkter som anges i 3 § och som inte uppfyller kraven i denna förordning skall på handelsmässor, utställningar, demonstrationer etc. vara försedda med en synlig skylt som klart anger att de inte får saluföras eller tas i bruk förrän de uppfyller kraven.

11 §

Skyddsbestämmelser

Landskapsregeringen får förelägga den som marknadsför en produkt som omfattas av denna förordning och som då den används på avsett sätt, kan äventyra säkerheten och hälsan för personer, egendom eller miljön eller bär en orättmätig CE-märkning, att produkterna inte får marknadsföras eller levereras eller att produkterna skall återkallas från marknaden, användningen begränsas eller tas ur bruk.

12 §

Bedömning av överensstämmelse

Innan de produkter som avses i 3 § släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk skall tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen tillämpa de förfaranden som anges i 3-5 mom. i den här paragrafen.

När det gäller bedömning som görs efter tillverkningen av fritidsbåtar, i de fall då varken tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen uppfyller sitt ansvar för produktens överensstämmelse med denna förordning, kan ansvaret övertas av varje fysisk eller juridisk person i gemenskapen som släpper ut produkten på marknaden och/eller tar den i bruk på eget ansvar. I ett sådant fall måste den person som släpper ut produkten på marknaden eller tar den i bruk till ett anmält organ inge en ansökan om rapport efter tillverkning och lämna in alla tillgängliga dokument och all tillgänglig teknisk dokumentation som rör det tillfälle då produkten för första gången släpptes ut på marknaden i ursprungslandet. Det anmälda organet skall undersöka den enskilda produkten och göra beräkningar och andra bedömningar för att garantera överensstämmelse med de relevanta kraven. I ett sådant fall skall den tillverkarskytt som beskrivs i bilaga 1 2.2 innehålla orden "(Intyg efter tillverkning)". Det anmälda organet skall upprätta en rapport om överensstämmelse utifrån den bedömning som gjorts samt informera den person som släpper ut produkten på marknaden och/eller tar den i bruk om dennes skyldigheter. Den personen skall upprätta en försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15) och anbringa, eller låta anbringa, CE-märkningen på produkten tillsammans med identifikationsnumret för det relevanta anmälda organet.

När det gäller konstruktion och tillverkning av produkter som avses i 3 § skall båttillverkaren eller hans representant inom gemenskapen tillämpa följande förfaranden för båtkategorierna A, B, C och D enligt avsnitt 1 i bilaga 1.A:

a) Kategorierna A och B:

i) Båtar med en skrovlängd på 2,5–12 m: Den interna tillverkningskontroll med provningar (modul Aa) som avses i bilaga 6 eller den EG-typkontroll (modul B) som avses i bilaga 7, kompletterad med den typöverensstämmelse (modul C) som avses i bilaga 8, eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

ii) Båtar med en skrovlängd på 12–24 m: Något av förfarandena som avser båtar med en skrovlängd på 2,5–12 m med undantag för den interna tillverkningskontroll med provningar (modul Aa) som avses i bilaga 6.

b) Kategori C:

i) Båtar med en skrovlängd på 2,5–12 m:

- När de harmoniserade standarder som omfattas av avsnitt 3.2 och 3.3 i bilaga 1.A uppfylls: den interna tillverkningskontroll (modul A) som avses i bilaga 5, modul Aa, modul B + C eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

- När de harmoniserade standarder som omfattas av avsnitt 3.2 och 3.3 i bilaga 1.A inte uppfylls: modul Aa, modul B + C eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

ii) Båtar med en skrovlängd på 12–24 m: Modul B följd av modul C eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

c) Kategori D:

Båtar med en skrovlängd på 2,5–24 m: Modul A, modul Aa, modul B + C eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

d) Vattenskotrar:

Modul A, modul Aa, modul B + C eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

e) Den utrustning som avses i bilaga 2: någon av följande moduler: B + C, eller B + D, eller B + F, eller G eller H.

Avseende avgasutsläpp:

För produkter som avses i 3 § 2) skall motortillverkaren eller hans representant inom gemenskapen tillämpa den EG-typkontroll (modul B) som beskrivs i bilaga 7, följd av den typöverensstämmelse (modul C) som avses i bilaga 8, eller någon av följande moduler: B + D, eller B + E, eller B + F, eller G eller H.

Avseende buller:

a) För produkter som avses i 3 § 3 p a) och b) skall båttillverkaren eller hans representant inom gemenskapen tillämpa följande:

i) Om provningar genomförs med hjälp av den harmoniserade standarden för bullermätning: antingen den interna tillverkningskontroll med provningar (modul Aa) som avses i bilaga 6, verifikation av enstaka objekt (modul G) som avses i bilaga 11 eller fullständig kvalitetssäkring (modul H) som avses i bilaga 12.

ii) Om frourdetalet och metoden för att mäta förhållandet mellan motoreffekt och displacement används vid bedömningen:

antingen den interna tillverkningskontroll (modul A) som avses i bilaga 5 eller den interna tillverkningskontroll med provningar (modul Aa) som avses i bilaga 6, verifikation av enstaka objekt (modul G) som avses i bilaga 11 eller fullständig kvalitetssäkring (modul H) som avses i bilaga 12.

iii) Om certifierade båtdata, framtagna i enlighet med led i, används vid bedömningen: antingen den interna tillverkningskontroll (modul A) som avses i bilaga 5, den interna tillverkningskontroll med ytterligare krav (modul Aa) som avses i bilaga 6, verifikation av enstaka objekt (modul G) som avses i bilaga 11 eller fullständig kvalitetssäkring (modul H) som avses i bilaga 12.

b) För produkter som avses i 3 § 3 p c) och d) skall tillverkaren av vattenskotern/motorn eller hans representant inom gemenskapen tillämpa den interna tillverkningskontroll med provningar (modul Aa) som avses i bilaga 6 eller modul G eller H.

Organet skall uppfylla de minimikriterier som anges i bilaga 14 eller motsvarande bedömningskriterier som föreskrivs i tillämpliga harmoniserade standarder. Landskapsregeringen skall återkalla godkännandet av ett organ som konstaterats inte längre uppfylla ovan nämnda kriterier.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2005.

Genom denna förordning upphävs landskapsförordningen (1998:103) om fritidsbåtars säkerhets- och miljökrav.

13 §

Kontrollorgan

Landskapsregeringen utser de organ som har rätt att utföra de kontroller som avses i 12 §.

Mariehamn den 3 november 2005

ROGER NORDLUND
lantråd

R u n a r K a r l s s o n
föredragande ledamot

*Bilaga 1***VÄSENTLIGA KRAV****INLEDANDE ANMÄRKNINGAR**

I denna bilaga avses med uttrycket "båt" fritidsbåtar och vattenskotrar.

A. Väsentliga säkerhetskrav för utformningen och konstruktionen av båtar**1 BÅTKATEGORIER**

Kategori	Vindstryka (Beaufort-skalan)	Signifikant våghöjd ($H^{1/3}$, meter)
A – "Ocean"	överstigande 8	överstigande 4
B – "Utanför öppen kust och utomskärs"	upp till och med 8	upp till och med 4
C – "Kustfarvatten och inomskärs"	upp till och med 6	upp till och med 2
D – "Skyddade farvatten"	upp till och med 4	upp till och med 0,3

Definitioner:

A. "**OCEAN**": Konstruerade för längre färder då vindstyrkan kan överstiga 8 (Beaufort-skalan) och det kan förekomma signifikanta våghöjder på 4 m eller mer, med undantag för onormala förhållanden, och båtar som huvudsakligen kan klara sig själva.

B. "**UTANFÖR ÖPPEN KUST OCH UTOMSKÄRS**": Konstruerade för färder utanför kusten då vindstyrkan kan vara upp till och med 8 och med en signifikant våghöjd på upp till och med 4 m.

C. "**KUSTFARVATTEN OCH INOMSKÄRS**": Konstruerade för färder nära kusten, i stora bukter, flodmynningar, sjöar och floder då vindstyrkan kan vara upp till och med 6 och med en signifikant våghöjd på upp till och med 2 m.

D. "**SKYDDADE VATTEN**": Konstruerade för färder på skyddade kustvatten, i mindre bukter, på mindre sjöar, floder och kanaler då vindstyrkan kan vara upp till och med 4 och med en signifikant våghöjd på upp till och med 0,3 meter, med enstaka vågor på högst 0,5 meter, till exempel från passerande fartyg.

Båtarna inom varje kategori skall vara konstruerade och byggda så att de under beskrivna förhållanden bibehåller sin stabilitet och flytkraft och uppfyller andra tillämpliga väsentliga krav som anges i bilaga 1 samt så att de är lättmanövrerade.

2 ALLMÄNNA KRAV

Produkter som omfattas av denna förordning vad gäller utformning och konstruktion skall uppfylla de väsentliga kraven i den utsträckning dessa är tillämpliga.

2.1 Fartygsmärkning.

Varje fartyg skall märkas med ett identifieringsnummer som inbegriper följande uppgifter:

- tillverkarens kod,
- tillverkningsland,
- unikt serienummer,
- tillverkningsår,
- årsmodell.

De tillämpliga harmoniserade standarderna anger detaljerna för dessa krav.

2.2 Tillverkarskylt

Varje båt skall bära en permanent anbringad skylt separat från skroidentitets-beteckningen, med uppgift om

- tillverkarens namn,
- CE-märkning (se bilaga 4),

- båtkategori enligt avsnitt 1,
- tillverkarens rekommenderade maximala last härledd från avsnitt 3.6 exklusive vikten på innehållet i de fasta tankarna när dessa är fulla,
- antal personer som tillverkaren rekommenderar under färd och för vilket båten konstruerats.

2.3 Skydd mot fall överbord och sätt att åter ta sig ombord

Beroende på båtkategori skall varje båt vara utformad för att minimera riskerna för att falla överbord och för att underlätta att åter ta sig ombord.

2.4 Synfält från huvudsaklig styrplats

För motorbåtar skall den huvudsakliga styrplatsen ge föraren god sikt 360° runt om under normala användningsvillkor (hastighet och last).

2.5 Ägarens instruktionsbok

Varje båt skall vara utrustad med en instruktionsbok på svenska. Denna instruktionsbok skall särskilt betona brandrisken och risken för inträngande vatten och innehålla de uppgifter som anges i avsnitt 2.2, 3.6 och 4 liksom båtens vikt i kg utan last.

3 KRAV PÅ INTEGRITET OCH SKROVSTYRKA

3.1 Skrovstyrka

Valet och kombinationen av material och deras konstruktion skall säkerställa att båten är stark nog i alla avseenden. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt kategorin enligt avsnitt 1 och tillverkarens rekommenderade maximala last i enlighet med avsnitt 3.6.

3.2 Stabilitet och fribord

Båten skall ha tillräcklig stabilitet och tillräckligt fribord med avseende på dess kategori enligt avsnitt 1 och tillverkarens rekommenderade maximala last enligt avsnitt 3.6.

3.3 Reservdeplacement och flytmedel

Båten skall vara byggd så att den har erforderliga flytegenskaper för sin kategori enligt avsnitt 1 och tillverkarens rekommenderade maximala last enligt avsnitt 3.6. Alla beboeliga båtar med flera skrov skall vara så konstruerade att de har tillräcklig flytkraft och håller sig flytande upp och ner i vattnet.

Båtar med en längd på under 6 m, som kan vattenfyllas då de används i sin kategori, skall ha lämpliga flytmedel för vattenfyllt tillstånd.

3.4 Öppningar i skrov, däck och överbyggnad

Öppningar i skrov, däck och överbyggnad får inte sätta ner båtens skrovstyrka eller dess täthet när de är stängda.

Fönster, ventiler, dörrar och luckor skall motstå det vattentryck som det är troligt att de kan utsättas för, liksom de punktlaster som uppstår när personer går på däck.

Skrovgenomföringar under den vattenlinje som motsvarar tillverkarens rekommenderade maximala last enligt avsnitt 3.6 skall vara utrustade med avstängningsanordningar som skall vara lätt åtkomliga.

3.5 Inträngande vatten

Varje båt skall vara utformad så att risken för att den skall sjunka är minimal.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt

- sittbrunnar och andra brunnar som bör vara självdränerande eller utrustade för att på annat sätt hålla vatten borta ur båtens innandöme,
- ventilationsöppningar,
- länsning med pump eller på annat sätt.

3.6 Tillverkarens rekommenderade maximala last

Tillverkarens rekommenderade maximala last av bränsle, vatten, proviant, annan utrustning och personer (i kg) för vilken båten är utformad skall bestämmas i enlighet med båtkategori (avsnitt 1), stabilitet och fribord (avsnitt 3.2) samt reservdeplacement och flytmedel (avsnitt 3.3).

3.7 Förvaring av livflottar

Alla båtar i kategori A och B, och båtar i kategori C och D som är längre än sex meter, skall vara utrustade med plats för en eller flera livflottar som är stora nog att rymma det antal personer som båten är utformad att ta med enligt tillverkarens rekommendation. Förvaringsplatsen eller -platserna skall vara lätt åtkomliga vid varje tidpunkt.

3.8 Utrymning

Alla beboeliga båtar med flera skrov som är längre än 12 m skall vara utrustade med fungerande utrymningsanordningar om båten skulle hamna upp och ner i vattnet.

Alla beboeliga båtar skall vara utrustade med fungerande utrymningsanordningar i händelse av brand.

3.9 Ankring, förtöjning och bogsering

Alla båtar skall, med hänsyn till sin kategori och sina egenskaper, vara utrustade med fästen eller andra anordningar som på ett betryggande sätt kan ta upp de laster som uppstår vid ankring, förtöjning eller bogsering.

4 MANÖVEREGENSKAPER

Tillverkaren skall säkerställa att båtens manöveregenskaper är tillfredsställande i förhållande till den starkaste motor för vilken båten är utformad och konstruerad. I fråga om alla marina motorer för fritidsbruk skall maximal motoreffekt anges i instruktionsboken i enlighet med den harmoniserade standarden.

5 MONTERINGSFÖRESKRIFTER

5.1 Motor och motorrum

5.1.1 Inombordsmotor

Alla inombordsmotorer skall placeras i ett utrymme separat från boendetrymmen och installeras för att minimera risken för brand eller spridning av brand liksom risken för giftig rök, hetta, buller eller vibrationer i boendetrymmen.

Motordelar och tillbehör som kräver regelbunden tillsyn eller service skall vara lätt åtkomliga. Isoleringen i motorrum skall vara av icke brännbart material.

5.1.2 Ventilation

Motorrummet skall vara ventilerat. Alla luftöppningar skall säkras mot vatteninträngning i motorrummet.

5.1.3 Friliggande delar

Såvida inte motorn skyddas av en huv eller genom placering i eget utrymme skall friliggande rörliga eller heta delar av motorn som kan orsaka personskador avskärmade effektivt.

5.1.4 Utombordsmotor

Alla båtar med utombordsmotor skall ha en anordning som förhindrar start med ilagd växel utom

- när motorn åstadkommer en statisk dragkraft på mindre än 500 newton (N);
- när motorn är försedd med ett gasreglage som begränsar dragkraften till 500 newton när motorn startas.

5.1.5 Vattenskottrars funktion utan förare

Vattenskottrar skall utformas antingen med automatisk motoravstängning eller med en anordning som automatiskt minskar hastigheten och får farkosten att röra sig framåt i cirklar om föraren avsiktligt lämnar den eller faller överbord.

5.2 Bränslesystem

5.2.1 Allmänt

Utrustning och installationer för påfyllning, förvaring, ventilation och tankning av bränsle skall vara konstruerade och installerade så att risken för brand och explosion minimeras.

5.2.2 Bränsletankar

Bränsletankar, rör och slangar skall vara fästa och åtskilda eller skyddade från varje betydelsefull värmekälla. Det material som tankarna är tillverkade av och den metod enligt vilken de tillverkats skall vara i överensstämmelse med deras kapacitet och bränsletyp. Alla tankutrymmen skall ventileras.

Bensinbränsle skall förvaras i tankar som inte utgör en del av skrovet och som

a) är isolerade från motorutrymmet och varje annan gnistkälla,

b) är skilda från boendetrymmen.

Dieselbränsle får förvaras i tankar som är sammanbyggda med skrovet.

5.3 Elektriska system

Elektriska system skall vara utformade och installerade för att säkerställa att båten fungerar korrekt under normala förhållanden och för att minimera risken för brand och elektriska stötar. Alla grupper, utom motorns startkrets, som får ström från batterier skall skyddas mot överbelastning och kortslutning.

Ventilation skall förhindra att eventuell gas från batterierna kan ansamlas. Batterierna skall vara ordentligt fastsatta och skyddade från inträngande vatten.

5.4 Styrsystem

5.4.1 Allmänt

Styrsystemet skall vara utformat, konstruerat och installerat för att ge överföring av styrkrafter under förutsebara förhållanden.

5.4.2 Nödutrustning

Segelbåtar och båtar med en enkel inombordsmotor med fjärrstyrt roderstyrssystem skall vara utrustade med en nödutrustning som gör det möjligt att styra båten med nedsatt hastighet.

5.5 Gasanläggningar

Gasanläggningar för hushållsbruk skall vara av den typ som använder gas i förångad form och vara konstruerade och installerade för att undvika läckor och explosionsrisk och skall kunna täthetskontrolleras.

Material och utrustning skall vara lämpliga för den särskilda gas som används för att motstå de påkänningar och den miljö som de utsätts för till sjöss.

Varje anordning skall vara utrustad med en tändsäkring som verkar på samtliga brännare.

Varje gasförbrukande anordning måste vara försedd med en separat ledning för tillförsel av gas, och varje anordning måste ha en separat stängningsanordning. Tillräcklig ventilation måste finnas för att förhindra risker p.g.a. läckor och förbränningsprodukter.

Varje båt med en fast installerad gasanläggning skall vara utrustad med ett särskilt utrymme för förvaring av gasbehållare. Utrymmet skall vara skilt från boendetrymmen, tillgängligt endast från utsidan och ventilerat till fria luften så att varje gasutsläpp försvinner över bord. Varje fast installerad gasanläggning skall testas efter installationen.

5.6 Brandskydd

5.6.1 Allmänt

Vid valet av utrustning som installeras och båtens utformning skall hänsyn tas till risken för brand och dess spridning. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt omgivningen närmast öppna lågor, varma platser eller motorer och hjälpmotorer, olja- och bränsleöversvämning, oskyddade olje- och bränsleledningar och undvikande av elektriska ledningar i närheten av varma maskindelar.

5.6.2 Brandskyddsutrustning

Båtar skall vara utrustade med en lämplig brandskyddsutrustning anpassad till brandrisken, eller också skall det anges var lämplig brandskyddsutrustning anpassad till brandrisken finns och vilken dess kapacitet är. Båten får inte tas i bruk förrän lämplig brandskyddsutrustning finns ombord. Bensinmotorrum skall skyddas genom en brandskyddsanordning som gör att motorrummet inte behöver öppnas i händelse av brand. Bärbara eldsläckare, om sådana monteras, skall finnas lätt åtkomliga, och en skall vara placerad så att den lätt kan nås från båtens huvudstyrplats.

5.7 Navigationsljus

När navigationsljus installeras skall de vara i överensstämmelse antingen med bestämmelserna i 1972 års Colreg eller CEVNIbestämmelserna.

5.8 Förebyggande av utsläpp och installationer som underlättar transporten av avfall in till land

Båtar skall vara konstruerade så att oavsiktliga utsläpp av förorenande ämnen (olja, bränsle osv.) förhindras.

Båtar som är utrustade med toalett skall ha antingen

a) spillvattentank, eller

b) anordningar som gör att en spillvattentank kan installeras.

Båtar med fast installerad spillvattentank skall utrustas med en standardiserad utsläppsanslutning som gör det möjligt att koppla ihop mottagningsanordningarnas rör med båtens utsläppsrör.

Därutöver skall varje öppning i skrovet avsedd för toalettavfall vara försedd med en ventil som kan säkras i stängt läge.

B. Väsentliga krav för framdrivningsmotorers avgasutsläpp

Framdrivningsmotorer skall uppfylla nedanstående väsentliga krav vad gäller avgasutsläpp.

1. MOTORIDENTITET

1.1 Varje motor skall vara tydligt märkt med följande information:

- Motortillverkarens varumärke eller handelsnamn.
- Motortypen, motorfamiljen (i tillämpliga fall).
- Ett unikt motoridentifikationsnummer.
- CE-märkning där sådan krävs.

1.2 Märkningen skall vara beständig under motorns normala livslängd och skall vara lättläst och outplånlig. Om etiketter eller skyltar används skall de fästas på ett sådant sätt att de inte lossnar under motorns normala livslängd och inte kan avlägsnas utan att förstöras eller göras oläsliga.

1.3 Märkningen skall anbringas på en del av motorn som är nödvändig för dess normala drift och som normalt inte behöver bytas ut under motorns livslängd.

1.4 Märkningen skall placeras så att den är väl synlig för en vanlig människa när motorn har monterats med alla de delar som är nödvändiga för motorns drift.

2. KRAV FÖR AVGASUTSLÄPP

Framdrivningsmotorer skall vara så utformade, tillverkade och monterade att motorns avgaser vid korrekt installation och normal användning inte överstiger gränsvärdena i nedanstående tabell:

Tabell 1

g/kWh

Kolmonoxid $CO = A + B/P_{Nn}$			Kolväten $HC = + B/P_{Nn}$			Kväveoxider NO_x	Partiklar PT	
A	B	n	A	B	n			
Tvåtaktsotto motorer	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Ej tillämpligt
Fyrtaktsotto motorer	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Ej tillämpligt
Kompressions-tändning	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

I tabellen är A, B och n konstanter, PN motorns nominella effekt i kW och avgasutsläppen mäts i enlighet med den harmoniserade standarden.¹

För motorer över 130 kW får antingen E3 (IMO) eller E5 (marina motorer för fritidsbruk) driftcykler användas.

De referensbränslen som skall användas för utsläppsprovning av bensen- eller dieselmotorer skall vara de som anges i direktiv 98/69/EG (bilaga 9, tabell 1 och 2) och de som skall användas för utsläppsprovning av motorer som drivs med LPG (liquefied petroleum gas) skall vara de som anges i direktiv 98/77/EG.

3. HÅLLBARHET

Motortillverkaren skall tillhandahålla monteringsanvisningar och instruktioner för underhåll som, förutsatt att de följs, får till följd att motorn vid normal användning kommer att uppfylla ovanstående avgaskrav under motorns hela normala livslängd och under normala användningsvillkor.

Denna information skall motortillverkaren ha tagit fram genom långtidsprovning baserad på normala arbetscykler och genom beräkning av materialförslitningen så att nödvändiga instruktioner för underhåll kan utarbetas av tillverkaren och medfölja alla nya motorer när de första gången släpps ut på marknaden.

Med motorns normala livslängd avses följande:

a) Inombordsmotorer eller inombordsmotorer med inu-drev med eller utan inbyggt avgassystem: 480 timmar eller tio år, beroende på vilket som inträffar först.

b) Motorer för vattenskotrar: 350 timmar eller fem år, beroende på vilket som inträffar först.

c) Utombordsmotorer: 350 timmar eller tio år, beroende på vilket som inträffar först.

4. ÄGARENS INSTRUKTIONSBOK

Varje motor skall vara utrustad med en instruktionsbok på det eller de gemenskapsspråk som fastställs av den medlemsstat där motorn skall saluföras. Denna instruktionsbok skall

a) innehålla de monteringsanvisningar och instruktioner för underhåll som behövs för att garantera motorns funktion så att kraven i punkt 3 (hållbarhet) kan uppfyllas,

b) ange motoreffekten mätt i enlighet med den harmoniserade standarden.

C. Väsentliga bullerkrav

Fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem, vattenskotrar samt utombordsmotorer och motorer med ind-drev med inbyggt avgassystem skall uppfylla nedanstående väsentliga bullerkrav.

1. BULLERNIVÅER

1.1 Fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med ind-drev utan inbyggt avgassystem, vattenskotrar samt utombordsmotorer och motorer

med inu-drev med inbyggt avgassystem skall vara så utformade, tillverkade och monterade att bullret från dem, mätt i enlighet med provningar enligt den harmoniserade standarden ⁽²⁾ inte överstiger gränsvärdena i nedanstående tabell:

Tabell 2

Effekt i en enmotorig enhet kW	Maximal ljudtrycks nivå = L_{pASmax} dB
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

I tabellen är P_N = motorns nominella effekt i kW vid nominellt varvtal och L_{pASmax} = maximal ljudtrycksnivå i dB.

För två- och flermotoriga enheter bestående av alla motortyper tillåts en avvikelse på 3 dB.

¹EN ISO 8178-1:1996

1.2 Som alternativ till bullernivåprovningar skall fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev, utan inbyggt avgassystem, anses uppfylla bullerkraven om de har ett froudetal på d^3 1,1 och ett värde för förhållande mellan motoreffekt och displacement på d^3 40 och om motorn och avgassystemet har monterats enligt tillverkarens specifikationer.

1.3 Froudetalet skall beräknas genom att man dividerar båtens maximala hastighet V (m/s.) med kvadratroten av vattenlinjens längd lwl (m.) multiplicerad med en fast gravitationskonstant ($g = 9,8 \text{ m/s}^2$).

$$F_{II} = \frac{V}{\sqrt{(g \cdot lwl)}}$$

”Förhållandet mellan motoreffekt och displacement” skall beräknas genom att motoreffekten P (kW) divideras med båtens displacement.

$$D(t) = \frac{P}{D}$$

1.4 Som ett ytterligare alternativ till bullernivåprovningar skall fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem anses uppfylla bullerkraven om deras grundläggande konstruktionsparametrar, med beaktande av de toleranser som anges i den harmoniserade standarden, är desamma eller jämförbara med parametrarna hos en certifierad referensbåt.

1.5 Certifierad referensbåt: en viss kombination av skrov/inombordsmotor eller motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem som, vid mätning i enlighet med avsnitt 1.1, har befunnits uppfylla bullernivåkraven och för vilken alla grundläggande konstruktionsparametrar och ljudnivåmätningar sedan tagits med i den offentliggjorda förteckningen över certifierade referensbåtar.

2. ÄGARENS INSTRUKTIONSBOK

För fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med ind-drev med eller utan inbyggt avgassystem samt vattenskotrar skall den instruktionsbok som krävs enligt avsnitt 2.5 i bilaga 1.A innehålla sådan information som är nödvändig för att hålla båten och avgassystemet i sådant skick att överensstämmelse med de specificerade bullergränsvärdena vid normal användning säkerställs i möjligaste mån.

För utombordsmotorer skall den instruktionsbok som krävs enligt bilaga 1.B.4 innehålla den information som är nödvändig för att hålla utombordsmotorn i sådant skick att överensstämmelse med de specificerade bullergränsvärdena vid normal användning säkerställs i möjligaste mån.

Bilaga 2

Utrustning

1. Gnistskyddad utrustning för inombordsmotorer med backslag och inombordsmotorer med drev.
2. Skydd mot att utombordsmotorer kan startas med en växel ilagd.
3. Rattar, styrmekanismer och styrkabelsatser.
4. Bränsletankar som är avsedda för fast installation och bränsleslangar.
5. Prefabricerade luckor och fönster.

*Bilaga 3***Försäkran från tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen, eller den person som ansvarar för utsläppandet på marknaden**

(§§ 6 och 7)

a) Den försäkran från tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen som avses i artikel 4.2 (delvis färdigställda båtar) skall innehålla följande uppgifter:

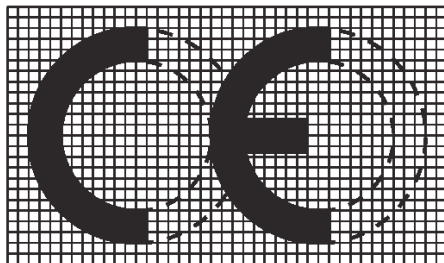
- Tillverkarens namn och adress.
- Namn och adress till tillverkarens representant i gemenskapen eller, i tillämpliga fall, den person som ansvarar för utsläppandet på marknaden.
- En beskrivning av den delvis färdigställda båten.
- En uppgift om att den delvis färdigställda båten skall färdigställas av andra personer och att den uppfyller de väsentliga krav som är tillämpliga på detta konstruktionsstadium.

b) Den försäkran från tillverkaren, hans representant inom gemenskapen eller den person som ansvarar för utsläppandet på marknaden som avses i artikel 4.3 (utrustning) skall innehålla följande uppgifter:

- Tillverkarens namn och adress.
- Namn och adress till tillverkarens representant inom gemenskapen eller, i tillämpliga fall, till den person som ansvarar för utsläppandet på marknaden.
- En beskrivning av utrustningen.
- En uppgift om att utrustningen uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven.

*Bilaga 4***CE-märkning**

CE-märkning om överensstämmelse skall bestå av initialerna "CE" med följande utformning:

Om märkningen förminskas eller förstoras skall de ovan angivna proportionerna iakttagas.

De olika komponenterna i CE-märkningen skall ha ungefär samma vertikala dimension, som inte får vara mindre än 5 mm.

CE-märkningen skall åtföljas av det anmälda organets identifikationsnummer, om organet deltar i produktionskontrollen, liksom de två sista siffrorna av det årtal då CE-märkningen utförs.

*Bilaga 5***INTERN TILLVERKNINGSKONTROLL (MODUL A)**

1. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen, som uppfyller de i punkt 2 fastställda skyldigheterna, försäkrar att de berörda produkterna uppfyller de krav i direktivet som gäller för dem. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15).

2. Tillverkaren skall utarbeta den tekniska dokumentation som beskrivs i punkt 3 och han eller hans representant inom gemenskapen skall under minst 10 år efter det att tillverkningen av

produkten har upphört hålla den tillgänglig för granskning av de behöriga nationella myndigheterna.

Om varken tillverkaren eller hans representant finns i gemenskapen skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åvila den person som släpper ut produkten på gemenskapens marknad.

3. Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att bedöma produkternas överensstämmelse med kraven i direktivet. Den skall täcka produktens konstruktion, tillverkning och funktion i den mån det är av betydelse för sådan bedömning (se bilaga 13).

4. Tillverkaren eller hans representant skall behålla en kopia av försäkran om överensstämmelse tillsammans med den tekniska dokumentationen.

5. Tillverkaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att tillverkningsprocessen tillgodoser de tillverkade produkternas överensstämmelse med den tekniska dokumentation som avses i punkt 2 och med de tillämpliga kraven i direktivet.

Bilaga 6

INTERN TILLVERKNINGSKONTROLL MED PROVNINGAR (MODUL AA, ALTERNATIV 1)

Denna modul består av modul A, i enlighet med bilaga 5, samt följande ytterligare krav:

A. Utformning och tillverkning

På en eller flera båtar som representerar tillverkarens produktion skall en eller flera av följande provningar, motsvarande beräkning eller kontroll utföras av tillverkaren eller för dennes räkning:

- a) Provning av stabiliteten i enlighet med avsnitt 3.2 i de väsentliga kraven (bilaga 1.A).
- b) Provning av flytkraftsegenskaperna i enlighet med avsnitt 3.3 i de väsentliga kraven (bilaga 1.A).

Bestämmelser som gäller båda alternativen:

Dessa provningar, beräkningar eller kontroller skall utföras under ledning av ett anmält organ som väljs av tillverkaren.

B. Buller

För fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgas-system och för vattenskotrar gäller följande:

På en eller flera båtar som är representativa för båttillverkarens produktion skall de ljudnivåprovningar som definieras i bilaga 1.C utföras av båttillverkaren eller för dennes räkning, under ledning av ett anmält organ som väljs av tillverkaren.

För utombordsmotorer och motorer med inu-drev med inbyggt avgassystem gäller följande:

På en eller flera motorer ur varje motorfamilj som är representativa för motortillverkarens produktion skall de ljudnivåprovningar som definieras i bilaga 1.C utföras av motortillverkaren eller för dennes räkning, under ledning av ett anmält organ som väljs av tillverkaren.

Om mer än en motor ur en motorfamilj provas, skall den statistiska metod som beskrivs i bilaga 17 användas för att garantera överensstämmelsen hos urvalet.

Bilaga 7

EG-TYPKONTROLL (MODUL B)

1. Ett anmält organ förvissas sig om och intygar att ett provexemplar som är representativt för den planerade produktionen uppfyller de bestämmelser i direktivet som är tillämpliga på det.

2. Ansökan om EG-typkontroll skall ges in av tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen hos ett anmält organ som han väljer.

Ansökan skall omfatta

- tillverkarens namn och adress och, om ansökan ges in av den som representerar honom, även dennes namn och adress,
- en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har givits in hos något annat anmält organ,
- den tekniska dokumentation som beskrivs i punkt 3.

Sökanden skall för det anmälda organet hålla tillgängligt ett provexemplar som är representativt för den planerade tillverkningen, nedan kallat "typ".

Det anmälda organet får begära ytterligare provexemplar om så behövs för att utföra provningsprogrammet.

3. Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att bedöma produktens överensstämmelse med kraven i direktivet. Den skall, i den utsträckning som behövs för bedömningen, omfatta produktens konstruktion, tillverkning och funktion (se bilaga 8).

4. Det anmälda organet skall

4.1 granska den tekniska dokumentationen, förvissa sig om att typen har tillverkats i överensstämmelse med den tekniska dokumentationen och identifiera såväl de delar som har utformats i enlighet med relevanta bestämmelser i de standarder som avses i artikel 5, som de komponenter som är konstruerade utan tillämpning av de relevanta bestämmelserna i dessa standarder,

4.2 utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar och nödvändiga provningar för att kontrollera huruvida, i de fall då de standarder som avses i artikel 5 inte har tillämpats, de lösningar som tillverkaren har använt uppfyller de väsentliga kraven i direktivet,

4.3 utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar och nödvändiga provningar för att kontrollera huruvida, när tillverkaren har valt att tillämpa relevanta standarder, dessa faktiskt har tillämpats,

4.4 enas med sökanden om på vilken plats undersökningarna och de nödvändiga provningarna skall utföras.

5. När typen uppfyller bestämmelserna i direktivet skall det anmälda organet utfärda ett EG-typintyg till sökanden. Intyget skall innehålla namn och adress till tillverkaren, slutsatser från undersökningen, villkoren för intygets giltighet och nödvändiga uppgifter för identifiering av den godkända typen.

En förteckning över de relevanta delarna i den tekniska dokumentationen skall fogas som bilaga till intyget och det anmälda organet skall behålla en kopia.

Om tillverkaren får avslag på sin ansökan om typintyg skall det anmälda organet utförligt motivera avslaget.

6. Sökanden skall underrätta det anmälda organ som har den tekniska dokumentationen rörande EG-typintyget om alla ändringar som görs avseende den godkända produkten och dessa skall godkännas separat när sådana förändringar kan påverka överensstämmelsen med de väsentliga kraven eller de föreskrivna villkoren för produktens användning. Detta nya godkännande ges i form av ett tillägg till det ursprungliga EG-typintyget.

7. Varje anmält organ skall till övriga anmälda organ meddela relevanta uppgifter avseende EG-typintyg och de tillägg som har utfärdats eller återkallats.

8. De övriga anmälda organen får begära kopior av EG-typintygen eller tilläggen till dem. Bilagorna till intygen skall stå till övriga anmälda organs förfogande.

9. Tillverkaren eller hans representant skall tillsammans med den tekniska dokumentationen förvara kopior av EG-typintygen och deras tillägg under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

När varken tillverkaren eller hans representant finns i gemenskapen skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åvila den person som släpper ut produkten på gemenskapens marknad.

*En typ får omfatta flera versioner av produkten, förutsatt att skillnaderna mellan varianterna inte påverkar säkerhetsnivån och de övriga kraven rörande produktionens prestanda.

*Bilaga 8***ÖVERENSSTÄMMELSE MED TYPEN (modul C)**

1. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna är i överensstämmelse med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att det uppfyller tillämpliga krav i direktivet.

Tillverkaren skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15).

2. Tillverkaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att tillverkningsprocessen säkerställer de tillverkade produkternas överensstämmelse med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i direktivet.

3. Tillverkaren eller hans representant skall behålla en kopia av försäkran om överensstämmelse under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

När varken tillverkaren eller hans representant finns i gemenskapen skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åvila den person som släpper ut produkten på gemenskapens marknad (se bilaga 13).

4. När det gäller bedömningen av överensstämmelse med de krav för avgasutsläpp som uppställs i denna förordning och om en tillverkare inte arbetar enligt ett sådant relevant kvalitetssystem som beskrivs i bilaga 12 får ett anmält organ som väljs av tillverkaren utföra eller låta utföra slumpvisa produktkontroller. Om kvalitetsnivån inte förefaller tillfredsställande eller om det anses nödvändigt att kontrollera riktigheten av de uppgifter som lämnats av tillverkaren, skall följande förfarande tillämpas:

En motor tas ur serien och får genomgå det prov som beskrivs i bilaga 1.B. Testmotorer skall vara helt eller delvis inkörda motorer enligt tillverkarens specifikationer. Om de specifika avgasutsläppen från den motor som tas ur produktionen överstiger gränsvärdena i bilaga 1.B, får tillverkaren begära att mätningarna utförs på ett urval motorer som tas ur tillverkningsserien och inbegriper den motor som ursprungligen togs ut. För att garantera att ovanstående urval av motorer överensstämmer med förordningens krav skall den statistiska metod som beskrivs i bilaga 17 användas.

*Bilaga 9***KVALITETSSÄKRING AV TILLVERKNING (MODUL D)**

1. Den tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna är i överensstämmelse med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att de uppfyller tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15). CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret på det anmälda organ som är ansvarigt för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för tillverkningskontroll av färdiga produkter och provning enligt punkt 3 och vara föremål för den övervakning som anges i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall ge in en ansökan om bedömning av sitt kvalitetssystem hos ett anmält organ som han väljer för de berörda produkterna.

Ansökan skall omfatta

- alla relevanta uppgifter om den planerade produktkategorin,
- dokumentation av kvalitetssystemet,

- i förekommande fall den tekniska dokumentationen för den typgodkända typen (se bilaga 8) och en kopia av EG-typintyget.

3.2 Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i direktivet.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Dokumentationen över kvalitetssystemet skall tillåta en konsekvent tolkning av kvalitetsprogram, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall särskilt omfatta en korrekt beskrivning av

- kvalitetsmålen och strukturen på organisationen, ledningens ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på produktkvalitet,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden som skall användas vid tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen och med vilken frekvens,
- kvalitetsdokument, som exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer m.m.,
- de medel som används för övervakning av hur den åsyftade produktkvaliteten uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

3.3 Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att kunna avgöra huruvida det uppfyller de krav som avses i punkt 3.2. Organet skall utgå ifrån överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar relevanta harmoniserade standarder.

Bland bedömarna skall minst en ha erfarenhet av bedömning av den berörda produkttekniken. Bedömningsförfarandet skall omfatta ett kontrollbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att vidmakthålla det så att det förblir ändamålsenligt.

Tillverkaren eller hans representant skall hålla det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet underrättat om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra huruvida det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från granskningen och motiverat beslut om bedömningen.

4. Övervakning på det anmälda organets ansvar

4.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall ge det anmälda organet tillträde till lokaler för tillverkning, kontroll, provning och lagring och ge det all nödvändig information, särskilt

- dokumentation över kvalitetssystemet,
- kvalitetsdokumenten, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelse för den berörda personalens kvalifikationer m.m.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att säkerställa att tillverkaren vidmakthåller och tillämpar kvalitetssystemet och lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren. Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra provningar eller låta utföra provningar som visar att kvalitetssystemet fungerar korrekt. Det anmälda organet skall lämna en besöksrapport om kontrollbesöket till tillverkaren samt en provningsrapport, om en provning har utförts.

5. Tillverkaren skall, under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- Den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket andra strecksatsen.

- De ändringar som avses i punkt 3.4. andra stycket.
- De beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4. sista stycket, punkt 4.3 och 4.4.

6. Varje anmält organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

Bilaga 10

PRODUKTVERIFIKATION (modul F)

1 I denna modul beskrivs det förfarande med vilket en tillverkare eller hans representant inom gemenskapen kontrollerar och intygar att de produkter som omfattas av bestämmelserna i punkt 3 är i överensstämmelse med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget och uppfyller tillämpliga krav i direktivet.

2 Tillverkaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att tillverkningsprocessen säkerställer att produkterna överensstämmer med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget och med tillämpliga krav i direktivet.

Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15).

3 Det anmälda organet skall utföra lämpliga undersökningar och provningar för att kontrollera produktens överensstämmelse med kraven i direktivet antingen genom undersökning och provning av varje produkt enligt punkt 4 eller genom undersökning och provning av produkter på ett statistiskt urval enligt punkt 5, enligt tillverkarens val.

3a Tillverkaren eller hans representant skall behålla en kopia av försäkran om överensstämmelse under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

4 Verifikation genom undersökning och provning av varje produkt

4.1 Varje produkt skall undersökas och provas individuellt på lämpligt sätt enligt de relevanta standarder som avses i artikel 5 eller skall motsvarande provningar utföras för att verifiera produkternas överensstämmelse med typen enligt beskrivningen i EG-typintyget och med tillämpliga krav i direktivet.

4.2 Det anmälda organet skall anbringa, eller låta anbringa, sitt identifikationsnummer på varje godkänd produkt och utfärda ett skriftligt intyg om överensstämmelse på grundval av utförda provningar.

4.3 Tillverkaren eller hans representant skall på begäran kunna visa upp det anmälda organets intyg om överensstämmelse.

5 Statistiskverifikation

5.1 Tillverkaren skall förete sina produkter i enhetligt sammansatta partier och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att tillverkningsprocessen säkerställer enhetlighet hos varje tillverkat parti produkter.

5.2 Samtliga produkter skall finnas tillgängliga för verifikation i form av enhetligt sammansatta partier. Ett slumpmässigt urval skall göras ur varje parti.

Provenheterna skall undersökas och provas individuellt på lämpligt sätt enligt de relevanta standarder som avses i artikel 5 eller skall motsvarande provningar utföras för att säkerställa deras överensstämmelse med tillämpliga krav i direktivet för att fastställa huruvida partiet godkänns eller underkänns.

5.3 Det statistiska förfarandet skall omfatta följande faktorer:

- Den statistiska metod som skall tillämpas.
- Provtagningsplan och dess operationella karakteristika.

Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven för avgasutsläpp skall det förfarande som definieras i bilaga 17 tillämpas.

5.4 I fråga om godkända partier skall det anmälda organet anbringa, eller låta anbringa, sitt identifikationsnummer på varje produkt och utarbeta ett skriftligt intyg om överensstämmelse på grundval av utförda prov. Varje produkt i partiet får släppas ut på marknaden, med undantag av de provenheter som inte uppfyllde kraven på överensstämmelse.

Om partiet underkänns skall det anmälda organet eller den behöriga myndigheten vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att partiet släpps ut på marknaden. I händelse att det ofta förekommer att partier underkänns får det anmälda organet tills vidare upphöra med statistisk-verifikation.

Tillverkaren får, på det anmälda organets ansvar, anbringa organets identifikationsnummer under tillverkningsprocessen.

5.5 Tillverkaren eller hans representant skall på begäran kunna visa upp det anmälda organets intyg om överensstämmelse.

Bilaga 11

VERIFIKATION AV ENSTAKA OBJEKT (MODUL G)

1. I denna modul beskrivs förfarandet när tillverkaren säkerställer och försäkrar att den berörda produkten, för vilken det i punkt 2 nämnda intyget har utfärdats, överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall utföra CE-märkningen på produkten och upprätta en försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15).

2. Det anmälda organet skall undersöka den enskilda produkten och utföra lämpliga provningar enligt de tillämpliga standarder som anges i artikel 5 eller motsvarande provningar för att säkerställa att produkten överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet.

Det anmälda organet skall anbringa, eller låta anbringa, sitt identifikationsnummer på den godkända produkten och utfärda ett intyg om överensstämmelse på grundval av utförda prov.

3. Syftet med den tekniska dokumentationen är att möjliggöra bedömning av överensstämmelse med direktivets krav samt att förstå produktens konstruktion, tillverkning och funktion.

Bilaga 12

FULLSTÄNDIG KVALITETSSÄKRING (MODUL H)

1. I denna modul beskrivs förfarandet när den tillverkare som uppfyller förpliktelserna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna uppfyller tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se bilaga 15). CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret på det anmälda organ som ansvarar för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall använda ett godkänt kvalitetssystem för konstruktion, tillverkning samt kontroll av den färdiga produkten och provning enligt punkt 3 och skall vara föremål för den övervakning som avses i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall ge in en ansökan om utvärdering av sitt kvalitetssystem hos ett anmält organ.

Ansökan skall omfatta

- samtliga relevanta uppgifter för den planerade produktkategorin,
- kvalitetssystemets dokumentation.

3.2 Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och åskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Denna dokumentation av kvalitetssystemet skall säkerställa en enhetlig tolkning av program, planer, manualer och register.

Dokumentationen skall framför allt innehålla en fullgod beskrivning av

- kvalitetsmålen och strukturen på organisationen, ledningens ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på konstruktions- och produktkvaliteten,
- de tekniska specifikationer rörande konstruktion, inbegripet standarder, som kommer att tillämpas och, när de standarder som avses i artikel 5 inte kommer att tillämpas till fullo, de medel som kommer att användas för att säkerställa att de tillämpliga väsentliga kraven i direktivet kommer att uppfyllas,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden för konstruktionskontroll och konstruktionsverifikation som kommer att användas vid konstruktionen av produkter inom den berörda produktkategorin,
- de motsvarande tekniker, processer och systematiska förfaranden för tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som därvid kommer att användas,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen och med vilken frekvens,
- kvalitetsdokumenten, som exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer m.m.,
- de medel som används för övervakning av hur den krävda produktkvaliteten uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

3.3 Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att avgöra om det uppfyller de krav som avses i punkt 3.2. Det skall utgå ifrån överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar den relevanta harmoniserade standarden (EN 29001).

Bland bedömarna skall minst en ha erfarenhet av bedömning av den berörda produkttekniken. Bedömningsförfarandet skall omfatta ett kontrollbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att vidmakthålla det så att det förblir ändamålsenligt.

Tillverkaren eller hans representant skall hålla det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet underrättat om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra huruvida det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från granskningen och motiverat beslut om bedömningen.

4. EG-övervakning på ett anmält organs ansvar

4.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren uppfyller de krav som uppstår som en följd av det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall för kontroll ge det anmälda organet tillträde till lokaler för konstruktion, tillverkning, kontroll, provning och lagring och skall vidare tillhandahålla all nödvändig information, särskilt

- dokumentation över kvalitetssystemet,
- de dokument som förutsätts i kvalitetssystemets konstruktionsdel, såsom resultat av analyser, beräkningar, prover, etc.
- de dokument som förutsätts i kvalitetssystemets tillverkningsdel, såsom granskningsrapporter

ter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för berörd personals kvalifikationer m.m.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att säkerställa att tillverkaren vidmakthåller och tillämpar kvalitetssystemet och lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren. Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra provningar eller låta utföra provningar som visar att kvalitetssystemet fungerar korrekt. Det anmälda organet skall lämna en rapport om kontrollbesöket till tillverkaren samt en provningsrapport, om en provning har utförts.

5. Tillverkaren skall, under minst 10 år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- Den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket andra strecksatsen.
- De ändringar som avses i punkt 3.4 andra stycket.
- De beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket, punkt 4.3 och 4.4.

6. Varje anmält organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

Bilaga 13

TEKNISK DOKUMENTATION FRÅN TILLVERKAREN

Den tekniska dokumentation som avses i bilagorna 5, 7, 8, 9, 11, och 16 måste innehålla information om alla uppgifter, liksom de tillvägagångssätt, som tillverkaren har använt sig av för att säkerställa att utrustningen eller båten uppfyller de väsentliga krav som gäller för den.

Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att förstå produktens konstruktion, tillverkning och funktion och möjliggöra bedömning av överensstämmelsen med kraven i denna förordning.

Dokumentationen skall så långt det är relevant för bedömningen omfatta följande:

- a) En allmän beskrivning av typen.
- b) Konstruktions- och tillverkningsritningar samt skisser av utrustning, delmontage, kretsar, osv.
- c) Beskrivningar och förklaringar som är nödvändiga för att förstå ritningarna, skisserna och produktens funktion.
- d) En förteckning över de standarder som avses i förordningen och som tillämpas helt eller delvis samt en beskrivning av de lösningar som valts för att uppfylla de väsentliga kraven när de standarder som avses i förordningen inte har tillämpats.
- e) Resultatet av konstruktionsberäkningar, utförda undersökningar osv.
- f) Provningsrapporter eller beräkningar av stabiliteten i enlighet med avsnitt 3.2 i de väsentliga kraven och av flytkraften enligt avsnitt 3.3 i de väsentliga kraven (bilaga 1.A).
- g) Provningsrapporter om avgasutsläpp som visar överensstämmelse med avsnitt 2 i de väsentliga kraven (bilaga 1.B).
- h) Provningsrapporter om ljudnivåer eller referensbåtdata som visar överensstämmelse med avsnitt 1 i de väsentliga kraven (bilaga 1.C).

Bilaga 14

DE MINIMIKRITERIER SOM MEDLEMSSTATERNA SKALL BEAKTA NÄR DE UTSER ANMÄLDA ORGAN

1. Det organ, dess chef och den personal som ansvarar för utförandet av verifikationer får inte vara konstruktör, tillverkare, leverantör eller montör av de produkter som omfattas av förordningen och som de inspekterar och inte heller representant för någon av dessa. De får inte delta direkt eller

som representant i utformningen, konstruktionen, saluförandet eller underhållet av nämnda produkter. Detta utesluter inte möjligheten av ett utbyte av teknisk information mellan tillverkaren och organet.

1a. Ett anmält organ måste vara oberoende och får inte kontrolleras av tillverkarna eller leverantörerna.

2. Organet och dess personal skall utföra verifikationerna med största yrkesmässiga integritet och tekniska kompetens och vara fria från alla påtryckningar och påverkan, särskilt av ekonomisk natur, som skulle kunna påverka deras omdöme eller resultatet av verifikationerna, särskilt från personer eller grupper av personer som har ett intresse i resultatet av verifikationerna.

3. Organet skall till sitt förfogande ha nödvändig personal och de medel som behövs för att korrekt kunna utföra de administrativa och tekniska uppgifter som hänger samman med verifikationerna. Det skall också ha tillgång till den utrustning som behövs för särskild kontroll.

4. Personal som ansvarar för kontroller skall ha

- god teknisk yrkesutbildning,
- tillräcklig kunskap om kraven för de kontroller de utför och tillräcklig praktisk erfarenhet av sådana kontroller,
- förmåga att upprätta intyg, protokoll och rapporter för att återge resultatet av kontrollerna.

5. Den personal som utför kontroller skall vara opartisk. Deras lön får inte vara beroende av antalet provningar som utförs eller resultatet av sådana provningar.

6. Organet skall vara ansvarsförsäkrat såvida inte staten påtar sig ansvaret enligt nationell lagstiftning eller kontrollerna utförs direkt av medlemsstaterna.

7. Organets personal är bunden av tystnadsplikt som omfattar allt de får veta vid utförandet av sina utgifter (utom gentemot de behöriga administrativa myndigheterna i den medlemsstat där verksamheten utförs) enligt denna förordning.

Bilaga 15

SKRIFTLIG FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE

1. Den skriftliga försäkran om överensstämmelse med bestämmelserna i fritidsbåtsdirektivet skall alltid åtfölja

- a) fritidsbåten och vattenskotern och ingå i ägarens instruktionsbok (avsnitt 2.5 i bilaga 1.A),
- b) den utrustning som avses i bilaga 2,
- c) framdrivningsmotorer och ingå i ägarens instruktionsbok (bilaga 1.B.4).

2. Den skriftliga försäkran om överensstämmelse skall omfatta följande³:

- a) Namn och adress på tillverkaren eller dennes representant inom gemenskapen⁴.
- b) En beskrivning av den produkt som definieras i punkt 1⁵.
- c) Hänvisningar till de relevanta harmoniserade standarder som använts eller hänvisningar till de specifikationer enligt vilka överensstämmelsen försäkras.
- d) I förekommande fall hänvisningar till andra gemenskapsdirektiv som tillämpas.
- e) I förekommande fall en hänvisning till det EG-typintyg som har utfärdats av ett anmält organ.
- f) I förekommande fall det anmälda organets namn och adress.
- g) Identiteten på den person som är bemyndigad att underteckna för tillverkarens räkning eller för dennes representant inom gemenskapen.

³ Upprättas på svenska.

⁴ Företagsnamn och fullständig adress. Representanten måste också ange tillverkarens företagsnamn och adress.

⁵ I förekommande fall beskrivning av produkten, märke, typ och serienummer.

3. För

- inombordsmotorer och motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem,
- motorer som är typgodkända enligt direktiv 97/68/EG och som överensstämmer med steg II i enlighet med punkt 4.2.3 i bilaga I till det direktivet, och
- motorer som är typgodkända enligt direktiv 88/77/EEG, skall försäkran om överensstämmelse, utöver den information som framgår av punkt 2, även innehålla en försäkran från tillverkaren om att motorn, om den installeras i en fritidsbåt enligt tillverkarens anvisningar, kommer att uppfylla de krav som enligt denna förordning uppställs för avgasutsläpp och att motorn inte får tas i bruk förrän den fritidsbåt där den skall installeras har försäkrats överensstämma, om så krävs, med tillämpliga krav i förordningen.

Bilaga 16

KVALITETSSÄKRING AV PRODUKTER (MODUL E)

1. I denna modul beskrivs det förfarande varigenom tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att de uppfyller tillämpliga krav i direktivet. Tillverkaren eller hans representant inom gemenskapen skall anbringa CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse. CE-märkningen skall åtföljas av identifikationssymbolen för det anmälda organ som ansvarar för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för slutkontroll och slutprovning av färdiga produkter enligt punkt 3 och skall vara föremål för den övervakning som anges i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall, hos ett anmält organ som han själv väljer, inge en ansökan om bedömning av sitt kvalitetssystem för de berörda produkterna.

Ansökan skall omfatta

- alla relevanta uppgifter om den planerade produktkategorin,
- kvalitetssystemets dokumentation,
- i förekommande fall den tekniska dokumentationen för den godkända typen och en kopia av EG-typintyget.

3.2 Inom ramen för kvalitetssystemet skall antingen varje produkt undersökas och lämpliga provningar utföras enligt de tillämpliga standarder som avses i förordningen eller skall motsvarande provningar utföras för att säkerställa att produkten överensstämmer med tillämpliga krav i direktivet. Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren tagit hänsyn till skall dokumenteras systematiskt och överskådligt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Dokumentationen över kvalitetssystemet skall garantera en över-gripande förståelse för kvalitetsprogram, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall särskilt omfatta en korrekt beskrivning av

- kvalitetsmålen och strukturen på organisationen, ledningens ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på produktkvalitet,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras efter tillverkningen,
- de medel som används för övervakning av att kvalitetssystemet fungerar effektivt,
- kvalitetsdokumenten, såsom granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelse för den berörda personalens kvalifikationer m.m.

3.3 Det anmälda organet måste bedöma kvalitetssystemet för att avgöra om det uppfyller de krav som avses i punkt 3.2.

Organet skall förutsätta överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar den relevanta harmoniserade standarden.

Bland bedömarna skall minst en ha erfarenhet av bedömning av den berörda produkttekniken. Bedömningsförfarandet skall omfatta ett bedömningsbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att vidmakthålla det på ett lämpligt och effektivt sätt.

Tillverkaren eller hans representant skall hålla det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet underrättat om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

4. Övervakning på det anmälda organets ansvar

4.1 Syftet med övervakningen är att se till att tillverkaren fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall för inspektionsändamål ge det anmälda organet tillträde till lokaler för kontroll, provning och lagring och ge det all nödvändig information, särskilt

- dokumentation över kvalitetssystemet,
- teknisk dokumentation,
- kvalitetsdokument, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer m.m.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att se till att tillverkaren vidmakthåller och tillämpar kvalitetssystemet och skall lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren.

Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra provningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar korrekt; det måste till tillverkaren lämna en rapport om kontrollbesöket samt, om en provning har utförts, en provningsrapport.

5. Tillverkaren måste, under minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- Den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket tredje strecksatsen.
- De ändringar som avses i punkt 3.4 andra stycket.
- De beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket samt i punkterna 4.3 och 4.4.

6. Varje anmält organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

*Bilaga 17***BEDÖMNING AV PRODUKTIONSÖVERENSSTÄMMELSE I SAMBAND MED BULLER OCH AVGASUTSLÄPP**

1. För kontrollen av produktöverensstämmelse av en motorfamilj skall ett urval motorer tas ur tillverkningsserien. Tillverkaren skall bestämma antalet motorer (n) i urvalet efter överenskomelse med det anmälda organet.

2. Det aritmetiska medelvärdet \bar{X} av de resultat som erhållits för urvalet skall beräknas för varje reglerad komponent i buller och avgasutsläpp. Tillverkningsserien skall anses överensstämma med kraven (godkännande) om följande villkor uppfylls:

$$\bar{X} + k \cdot S \leq L$$

S är standardavvikelsen där:

$$S^2 = \frac{\sum (x - \bar{X})^2}{(n - 1)}$$

\bar{X} = resultatens aritmetiska medelvärde

x = de enskilda resultaten för urvalet

L = det aktuella gränsvärdet

n = antal motorer i urvalet

k = statistisk faktor beroende på n (se tabell)

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Om $n \geq 20$ sätts $k = 0,860/\sqrt{n}$.

